

Justis- og beredskapsdepartementet

Deres referanse:

Vår referanse:

Dato:

25.04.2022

ENDRINGER I DOMSTOLSTRUKTUREN

Det vises til høringsbrev av 26.01.2022 «Høring av endringer i domstolstruktur» hvor det foreslås å gjeninnføre strukturen fra før domstolsreformen 2021.

Undertegnede ble i 1991 utnevnt til sorenskriver i Ringerike tingrett. Som ledd i domstolsreformen fra 2021 er mitt ansettelsesforhold videreført med tittel sorenskriver, arbeidssted i tidligere Ringerike tingrett og med redusert arbeidspunkt frem til pensjonsalder.

Med mine 30 års arbeid som sorenskriver i Ringerike, finner jeg det riktig å komme med noen kommentarer som har betydning for den fremtidige domstolstrukturen i Ringeriksregionen.

Det bildet vi i dag har av strukturen i den offentlige forvaltningen er summen av en rekke politiske beslutninger. Domstolsreformen i 2021 er også et resultat av et klart politisk mål om et redusert antall sentralt plasserte større tingretter.

Da det ikke var politisk enighet om å gjennomføre reformen fullt ut, ble resultatet en mellomløsning der man opprettholdt domstolene som rettssteder, men med en sentralisert domstolledelse.

Dagens mellomløsning med rettssted i Hønefoss og domstolledelse i Sandvika er verken særlig robust eller særlig fremtidsrettet. Det er naivt å tro at mellomløsningen vil bli varig all den tid den fra Domstolsadministrasjonen og fra deler av det politiske miljøet ble lagt til grunn som et politisk kompromiss. Til tross for at regjeringen har foreslått å gjeninnføre domstolstrukturen fra før domstolsreformen, arbeides det allerede nå med «Rutine for endring av embetsdommeres kontorsted innenfor rettskretsen». En rutine som vil slå uheldig ut for opprettholdelse av stabil dommerbemanning ved mindre rettssteder og dermed også undergrave rettsstedenes evner til å utvikle seg til effektive og stabile fagmiljøer – både som rettssted og som en enhet i et juridisk fagmiljø i regionen.

Likeverd mellom de to rettsstedene Hønefoss og Sandvika vil ikke være mulig å oppnå. Størrelsen i seg selv, med 8 medarbeider i Hønefoss og 35 – 40 medarbeider i Sandvika, vil alltid gi prioritet i favør av Sandvika. All ledelse, domstolleder og nestleder, administrativ leder og medarbeidere med spesiell kompetanse, er plassert i Sandvika. Tyngdeloven vil alltid favorisere det største rettsstedet som også vil være domstolsleders arbeidssted.

Realitetene er at det politiske kompromisset med rettssted i Hønefoss ikke er bærekraftig. Dagens struktur er et resultat av et skjørt kompromiss. Domstolsadministrasjonen ønsket

primært en nedleggelse av domstolen i Ringerike. Ved ressursknapphet vil Sandvika bli prioritert. Mange sterke sentrale organisasjoner vil på sedvanlig måte støtte opp om en struktur med færre og større enheter. En videreføring av rettsstedet i Hønefoss i dagens struktur vil i realiteten innebære en nedleggelse av rettsstedet på noe lenger sikt. F.eks. når leiekontrakten for tinghuset i Hønefoss om få år løper ut.

Riksrevisjonens undersøkelse av saksbehandlingstid og effektivitet i tingretter og lagmannsretter (Dok nr. 3:3 2019 – 2020) til Stortinget side 11, viser med all tydelighet at Ringerike tingrett var en av de mest effektive domstoler i landet. Asker og Bærum tingrett var mindre effektiv enn Ringerike. Påstanden om at mindre domstoler leverer dårligere tjenester enn de større er ikke riktig.

For de ansatte i Sandvika representerte reformen i realiteten ingen endringer. Det er derfor ikke overraskende at de tillitsvalgte organisasjoner ønsker å beholde dagens organisering. Det er imidlertid viktig å merke seg at ved behandlingen i februar 2022 ville tre av fire saksbehandlere i Hønefoss tilbake til ordningen fra før reformen.

For det rettssøkende publikum i kommunene Asker og Bærum har domstolsreformen av 2021 ikke hatt noen betydning, og det vil ikke få noen betydning om Ringerike tingrett gjenopprettes som fullverdig domstol.

For publikum i Ringeriksregionen har domstolen stor betydning. Det vises til høringsuttalelse fra Ringerike kommune av 21.04.2022 der det bl.a. fremgår: «Ringerike kommune støtter regjeringens forslag om å ta tilbake domstolstrukturen slik den var før 2021. Dette vil innebære at Ringerike tingrett igjen blir egen selvstendig tingrett». Kommunens standpunkt er i overenstemmelse med kommunens klare uttalelse ved behandlingen av domstolstrukturen i 2020. En fullverdig tingrett er viktig for Ringeriksregionen.

Hole, Jevnaker og Ringerike representerer en livskraftig arbeidskraft- bosettings- og serviceregion. For å sikre rekruttering til kompetansearbeidsplasser i regionen, for å gi det rettssøkende publikum gode tjenester og for å sikre bosetting og arbeidsplasser generelt er en kompetansearbeidsplass som en fullverdig domstol viktig.

Viken fylke blir oppløst. Det er ingen grunn til å opprettholde en tingrett som omfatter kommuner fra tre fylker; - Akershus, Buskerud og Innlandet. En slik konstruksjon over tre fylkesgrenser er uhensiktsmessig og finnes ingen andre steder i landet.

Jeg er enig i forslaget om å gjeninnføre strukturen fra før domstolsreformen 2021.

Med vennlig hilsen

Marit Nervik
Sorenskriver